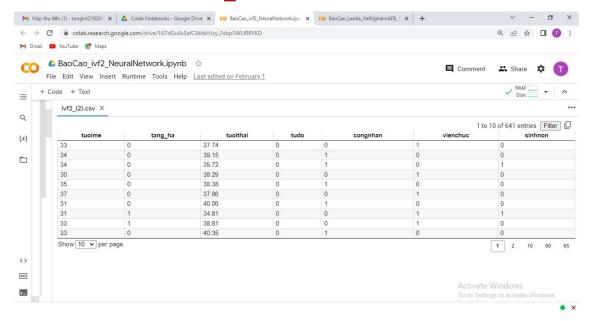
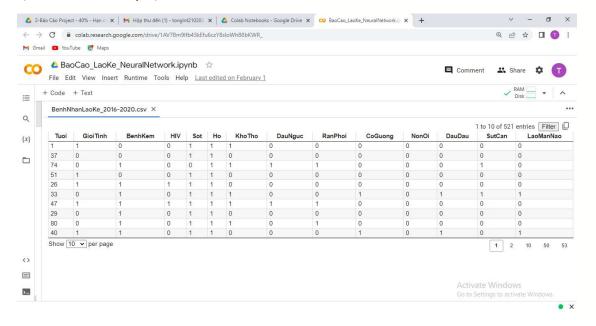
1. Mô tả dữ liệu bài toán:

- Bộ dữ liệu dự báo sinh non dùng cho Học viên Sau đại học của ĐHYD TPHCM (môn thống kê y học và tin học ứng dụng dùng cho Chuyên khoa cấp II): tên file: ivf2 (2).csv (641 thể hiện)

Gồm các thuộc tính đặc trưng: **tuoime**, **tang_ha**(0: không tăng; 1: có tăng); **tuoithai**(đơn vị tính là tuần, cách tính theo kỹ thuật ivf); **nghenghiep**(chia làm 3 nhóm: **tudo**; **congnhan** và **vienchuc**); **sinhnon**(1: sinh non; 0: không sinh non)

- Bộ dữ liệu chẩn đoán bệnh lao màn não: Dữ liệu được thu thập từ năm 2016 đến năm 2020 tại Bệnh viện LPPNT; tên file: BenhNhanLaoKe_2016-2020.csv (521 thể hiện)

Dựa vào các đặc trưng là: **Tuoi, GioiTinh** (1: nam; 0: nữ), **BenhKem** (1: có; 0: không có), **HIV** (1: có; 0: không có) và các triệu chứng lâm sàng **Sot** (1: có; 0: không có), **Ho** (1: có; 0: không có), **KhoTho** (1: có; 0: không có), **DauNguc** (1: có; 0: không có), **RanPhoi** (1: có; 0: không có), **CoGuong** (1: có; 0: không có), **NonOi** (1: có; 0: không có), **DauDau** (1: có; 0: không có), **SutCan** (1: có; 0: không có)

2. Công cụ khai phá dữ liệu: Viết đoạn code chương trình ứng dụng kỹ thuật DeepLearning sử dụng mạng nơron nhân tạo (ANN: Artificial Neural Network) trong dự báo sinh non và chẩn đoán bệnh lao màn não (Chương trình chạy trên GoogleColab)

3. Đặc tả bài toán:

• Dự báo khả năng sinh non của các bà mẹ:

Dựa vào các đặc trưng: tuoime, tuoithai, tang_ha, nghenghiep (công chức, viên chức hoặc nghề tự do)

Import required libraries
import pandas as pd
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
import sklearn
from sklearn.neural_network import MLPClassifier
from sklearn.neural_network import MLPRegressor

Import necessary modules from sklearn.model_selection import train_test_split from sklearn.metrics import mean_squared_error from math import sqrt from sklearn.metrics import r2_score

df = pd.read_csv("/content/drive/MyDrive/ColabFolder2022/ivf2_(2).csv")
print(df.shape)
df.describe().transpose()

Kết quả chạy đoạn code trên:

(641, 7) //641 mẫu, 7 thuộc tính đặc trưng

	count	mean	std	min	25%	50%	75%	max
tuoime	641.0	33.971919	3.870460	23.00	31.00	34.00	37.00	43.00
tang_ha	641.0	0.138846	0.346055	0.00	0.00	0.00	0.00	1.00
tuoithai	641.0	38.687254	2.329931	24.69	38.01	39.15	40.15	42.35
tudo	641.0	0.162246	0.368965	0.00	0.00	0.00	0.00	1.00
congnhan	641.0	0.371295	0.483528	0.00	0.00	0.00	1.00	1.00
vienchuc	641.0	0.466459	0.499263	0.00	0.00	0.00	1.00	1.00
sinhnon	641.0	0.138846	0.346055	0.00	0.00	0.00	0.00	1.00

target_column = ['sinhnon'] # Dán nhãn phân loại 1: sinh non; 0: không sinh non
predictors = list(set(list(df.columns))-set(target_column))
df[predictors] = df[predictors]/df[predictors].max()
df.describe().transpose()
df.head()

Kết quả chạy đoạn code trên:

	tuoime	tang_ha	tuoithai	tudo	congnhan	vienchuc	sinhnon
0	0.767442	0.0	0.891145	0.0	0.0	1.0	0
1	0.790698	0.0	0.924439	0.0	1.0	0.0	0
2	0.790698	0.0	0.843447	0.0	1.0	0.0	1
3	0.697674	0.0	0.927745	0.0	0.0	1.0	0
4	0.813953	0.0	0.906257	0.0	1.0	0.0	0

X = df[predictors].values

y = df[target_column].values

X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.30, random_state=16) #train_test_split là kỹ thuật đánh giá hiệu suất của thuật toán học máy có giám sát #dữ liệu: 70% huấn luyện; 30% test

print(X_train.shape); print(X_test.shape)

Kết quả chạy đoạn code trên:

(448, 6)

(193, 6)

```
from sklearn.metrics import classification_report,confusion_matrix
print(confusion_matrix(y_train,predict_train))
print(classification_report(y_train,predict_train))
print(confusion_matrix(y_test,predict_test))
print(classification_report(y_test,predict_test))
```

Kết quả chạy đoạn code trên sau khi huấn luyện mô hình:

[[169 [3 2	-								
	pr	ecisi	on	reca	recall		score	support	
	0	0.98		1.00		0.99		169	
	1	1.00		0.88			0.93	24	
accı	urac	У					0.98	193	
macro avg 0.9				99	0.9	4	0.96	193	
weighted avg 0				.98	0.9	8	0.98	193	

Để giải thích bảng confusion matrix trên và các giá trị dự báo trong bảng, ta cần nắm lý thuyết sau đây trong lĩnh vực y học (dịch tễ học)

	Test (-)	Test (+)	Quan sát
Bệnh (-)	a (TN)	b (FP)	n1 = a + b
Bệnh (+)	c (FN)	d (TP)	n2 = c + d
	a + c	b+d	

TN: True Negative

TP: True Positive

FN: False Negative

FP: False Positive

Mục đích confusion_matrix: xem xét sự chính xác của xét nghiệm mới và khả năng chẩn đoán bệnh dựa vào kết quả xét nghiệm mới như thế nào?

recall: độ chính xác của xét nghiệm

$$\mathbf{B}\hat{\mathbf{o}}$$
 nhạy = $P(T+|B+) = d/n2$

$$\mathbf{D}\hat{\mathbf{0}}$$
 đặc hiệu = $\mathbf{P}(\mathbf{T}-|\mathbf{B}-)=\mathbf{a}/\mathbf{n}\mathbf{1}$

precision (giá trị tiên đoán): xem xét khả năng bệnh hay không bệnh khi kết quả Xét nghiệm đã có dương tính hay âm tính

Tiên đoán dương =
$$P(B+|T+) = d/(b+d)$$

Tiên đoán âm =
$$P(B-|T-) = a/(a+c)$$

Như vậy: Trở lại giải thích kết quả đoạn chương trình dự báo trên qua <u>bảng</u> <u>confusion matrix</u>

	Test (-)	Test (+)	Quan sát
Bệnh (-)	169	0	169
Bệnh (+)	3	21	24
	172	21	

recall:

$$\hat{D} \hat{o}$$
 nhay = $P(T+|B+) = 21/24 = 0.88$ (88%)

Độ đặc hiệu =
$$P(T-|B-) = 169/169 = 1 (100\%)$$

Precision:

Tiên đoán dương = P(B+|T+) = 21/21 = 1 (100%)

Tiên đoán âm = P(B-|T-) = 169/172 = 0.98 (98%)

Nhận xét kết quả trên:

Độ chính xác của mô hình accuracy khá tốt: 0.98 (193 dữ liệu test)

$$accuracy = rac{TP+TN}{TP+TN+FP+FN}$$

Đo lường độ chính xác của tất cả các dự đoán (tích cực và tiêu cực).

Độ chính xác càng cao càng tốt.

$$accuracy = (21 + 169)/(21 + 169 + 3 + 0) = 0.98$$

accuracy gọi là độ chính xác của mô hình (nhưng chưa nói lên được điều gì mà phải giải thích thêm dựa vào giá trị **recall** và **precision**)

recall:

Độ nhạy = 0.88 (88%)

(Nếu như người mẹ sinh non, thì với những đặc trưng được đưa vô mô hình đã huấn luyện kiểm tra thì kết quả mô hình dự báo là sinh non đạt xác suất 88%)

$$\mathrm{Đ}$$
ộ đặc hiệu = 1 (100%)

(Nếu như người mẹ không sinh non, thì với những đặc trưng được đưa vô mô hình đã huấn luyện kiểm tra thì kết quả mô hình dự báo là không sinh non đạt xác suất 100%)

Precision:

Tiên đoán dương = 1 (100%)

(Nếu như đưa bộ dữ liệu mới của người mẹ vô test mà mô hình dự báo là có sinh non thì khả năng người mẹ sinh non là chắc chắn 100%).

Tiên đoán âm = 0.98 (98%)

(Nếu như đưa bộ dữ liệu mới của người mẹ vô test mà mô hình dự báo là không sinh non thì khả năng người mẹ không sinh non là chắc chắn 98% cũng khá cao).

$$f1-score = rac{2*recall*precision}{recall+precision}$$

Còn gọi là thước đo giữa hai giá trị precision và recall bằng cách tìm giá trị trung bình hài hòa của hai giá trị

Save model và loaded model

import pickle

save the model to disk

filename = 'ivf2_finalized_model.sav'
pickle.dump(mlp, open(filename, 'wb'))

load the model from disk

loaded_model = pickle.load(open(filename, 'rb'))
result = loaded_model.score(X_test, y_test)
print(result)

Kết quả test model đạt 0.98 %

0.9844559585492227

• Chẩn đoán bệnh lao màn não:

Dựa vào các đặc trưng là: **Tuoi**, **GioiTinh**, **BenhKem**, **HIV** và các triệu chứng lâm sàng: **Sot**, **Ho**, **KhoTho**, **DauNguc**, **RanPhoi**, **CoGuong**, **NonOi**, **DauDau**, **SutCan**

Tuoi GioiTinh Benh Kem HIV Sot Ho KhoTho DauNguc RanPhoi CoGuong NonOi DauDau SutCan

Import required libraries

import pandas as pd
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
import sklearn
from sklearn.neural_network import MLPClassifier
from sklearn.neural_network import MLPRegressor

Import necessary modules

from sklearn.model_selection import train_test_split from sklearn.metrics import mean_squared_error from math import sqrt from sklearn.metrics import r2_score

df = pd.read_csv("/content/drive/MyDrive/ColabFolder2022/BenhNhanLaoKe_2016-2020_(1).csv")
print(df.shape)
df.describe().transpose()

Kết quả chạy đoạn chương trình trên

(521, 14) # **521** mẫu và **14** đặc trung

	count	mean	std	min	25%	50%	75%	max
Tuoi	521.0	42.113244	23.794566	1.0	26.0	39.0	62.0	96.0
GioiTinh	521.0	0.598848	0.490603	0.0	0.0	1.0	1.0	1.0
BenhKem	521.0	0.702495	0.457600	0.0	0.0	1.0	1.0	1.0
HIV	521.0	0.143954	0.351380	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0
Sot	521.0	0.859885	0.347440	0.0	1.0	1.0	1.0	1.0
Но	521.0	0.779271	0.415137	0.0	1.0	1.0	1.0	1.0
KhoTho	521.0	0.399232	0.490211	0.0	0.0	0.0	1.0	1.0
DauNguc	521.0	0.120921	0.326349	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0
RanPhoi	521.0	0.245681	0.430904	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0
CoGuong	521.0	0.030710	0.172697	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0
NonOi	521.0	0.026871	0.161863	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0
DauDau	521.0	0.117083	0.321828	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0
SutCan	521.0	0.232246	0.422671	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0
LaoManNao	521.0	0.182342	0.386497	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0

target_column = ['LaoManNao'] # Dán nhãn
predictors = list(set(list(df.columns))-set(target_column))
df[predictors] = df[predictors]/df[predictors].max()
df.describe().transpose()
df.head()

	Tuoi	GioiTin h	BenhK em	HIV	Sot	Но	KhoTh o	DauNg uc	RanPh oi	CoGuo ng	NonOi	DauDa u	SutCan	LaoMa nNao
0	0.0104 17	1.0	0.0	0.0	1.0	1.0	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
1	0.3854 17	0.0	0.0	0.0	1.0	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
2	0.7708 33	0.0	1.0	0.0	0.0	1.0	1.0	1.0	1.0	0.0	0.0	0.0	1.0	0
3	0.5312 50	1.0	0.0	0.0	1.0	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
4	0.2708 33	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0

X = df[predictors].values

y = df[target_column].values

X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.30, random_state=16) #train_test_split là kỹ thuật đánh giá hiệu suất của thuật toán học máy có giám sát #dữ liệu: 70% huấn luyện; 30% test

print(X_train.shape); print(X_test.shape)

Kết quả chạy đoạn chương trình trên:

(364, 13) (157, 13)

from sklearn.neural_network import MLPClassifier

mlp = MLPClassifier(hidden_layer_sizes=(10,10,10), activation='relu', solver='adam', ma x iter=1000)

MLPClassifier: Thuat toan hoc may co giam sat thuoc mang Neural nhan tao mlp.fit(X_train,y_train)

predict_train = mlp.predict(X_train)
predict_test = mlp.predict(X_test)
from sklearn.metrics import classification_report,confusion_matrix
print(confusion_matrix(y_train,predict_train))
print(classification_report(y_train,predict_train))

```
print(confusion_matrix(y_test,predict_test))
print(classification report(y test,predict test))
```

Kết quả chạy đoạn chương trình trên:

```
[[125 4]
[ 13 15]]
       precision recall f1-score support
          0.91
                 0.97
                        0.94
                                    129
          0.79
                 0.54
                        0.64
                                    28
                              0.89
                                     157
  accuracy
 macro avg
              0.85
                     0.75
                              0.79
                                     157
weighted avg
                                     157
               0.89
                       0.89
                              0.88
```

Nhận xét kết quả bảng confusion matrix:

accuracy = 0.89 (89% chính xác trên 157 mẫu test)

recall:

Độ nhạy =
$$0.54 (54\%)$$

(Nếu như người bị bệnh lao màn não, thì với những đặc trưng được đưa vô mô hình đã huấn luyện kiểm tra thì kết quả mô hình dự báo là lao màn não đạt xác suất 54%) → rất nguy hiểm (chẩn đoán bệnh sai, khi đó bệnh nhân về nhà rất nguy hiểm đến tính mạng vì không được điều trị kịp thời). Như vậy cần bổ sung thêm các đặc trưng khác trong các kết quả xét nghiệm cận lâm sàng (Acid Fast Bacillus, MGIT, GENXPERT, PNEUCYST) đưa vào mô hình huấn luyện thêm để tăng xác suất dự báo chính xác. Accuracy = 0.89 cũng chưa nói lên mô hình đạt độ tin cậy cao vì như trường hợp này thì một người có bệnh nhưng tỷ lệ mô hình chẩn đoán sai khá cao (46%).

Độ đặc hiệu =
$$0.97 (97\%)$$

(Nếu như người không bị bệnh lao màn não, thì với những đặc trưng được đưa vô mô hình đã huấn luyện kiểm tra thì kết quả mô hình dự báo là không lao màn não đạt xác suất 97%). (người được mô hình dư báo vên tâm)

precision:

Tiên đoán dương = 0.79 (79%)

(Nếu như đưa bộ dữ liệu mới của người chưa biết mình có bệnh hay không có bệnh vô test mà mô hình dự báo là có lao màn não thì khả năng bị lao màn não thực sự là 79%). Vậy cũng còn 21% mô hình chẩn đoán sai (nên cũng còn hy vọng là mình không bị bệnh)

Tiên đoán âm = 0.91 (91%)

(Nếu như đưa bộ dữ liệu mới của người chưa biết mình có bệnh hay không có bệnh vô test mà mô hình dự báo là không lao màn não thì khả năng không bị lao màn não thực sự là 91%). (người được mô hình dự báo yên tâm)

import pickle

save the model to disk

filename = 'LaoKe_finalized_model.sav'
pickle.dump(mlp, open(filename, 'wb'))

load the model from disk

loaded_model = pickle.load(open(filename, 'rb'))
result = loaded_model.score(X_test, y_test)
print(result)

Kết quả chạy đoạn chương trình trên: độ chính xác của mô hình cũng tương đối tốt 0.89171974522293

Tài liệu tham khảo

- 1. Tài liệu môn học Data Mining của thầy TS. Nguyễn Tiến Đạt.
- 2. Nguyễn Thanh Tuấn, "Deep Learning Cơ bản" tái bản 2, 2020.
- 3. Machine Learning cơ bản của Vũ Hữu Tiệp.
- 4. Tổng quan về Artificial Neural Network. (n.d.). Viblo. Retrieved May 10, 2022, from https://viblo.asia/p/tong-quan-ve-artificial-neural-network-lvgZvwYrlAw.
- 5. Gavin Hackeling, "Mastering Machine Learning with Scikit-learn", 2014.